Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи



«**ЗАТВЕРДЖУЮ**»
Проректор з науково-педагогічної
роботи Андрій КИРИЧЕНКО
_____
«__» 09 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі

Спеціальність D3 Менеджмент
Освітньо-наукова програма: «Менеджмент»
Економічний факультет

2026-2027 навчальний рік

Розробник:
доктор економічних наук, професор Зайченко Володимир Васильович

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

Протокол від «28» серпня 2026 року № 1

Погоджено:

Декан економічного факультету:
д.е.н., професор ШАЛІМОВА Н.С.

_____ (ШАЛІМОВА Н.С.)
(підпис)

©ЦНТУ, 2026 рік
© Зайченко В.В.
2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	**Галузь знань:** галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»	Здобуття компетентностей із спеціальності	
Загальна кількість годин - 120	**Спеціальність:** D3 «Менеджмент»	Рік підготовки: 1-й	Рік підготовки: 1-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача – 7	**Освітній рівень:** третій (освітньо-науковий) рівень **Освітня кваліфікація:** доктор філософії менеджменту	Семестр: 2-й	Семестр: 2-й
		Лекції: 26 год.	Лекції: 4 год.
		Практичні: 13 год.	Практичні: 2 год.
		Самостійна робота: 81 год.	Самостійна робота: 114 год.
		Вид контролю: екзамен	Вид контролю: екзамен

Мова навчання: **<u>українська</u>**

2. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі» є формування у здобувачів ступеня доктора філософії системних теоретико-методологічних знань щодо закономірностей, принципів і методів управління конкурентоспроможністю та економічною безпекою підприємств, а також розвиток здатності до самостійного наукового дослідження складних управлінських проблем, обґрунтування стратегічних рішень і розроблення нових підходів до забезпечення стійкості та розвитку підприємств в умовах глобальної конкуренції, економічної нестабільності й безпекових загроз.

Дисципліна спрямована на поглиблення знань щодо сучасних концепцій і методів стратегічного управління конкурентоспроможністю та економічною безпекою підприємств, формування здатності виявляти й аналізувати внутрішні та зовнішні чинники конкурентного розвитку, оцінювати вплив глобалізації, міжнародної інтеграції, цифровізації, інноваційних процесів і геополітичних ризиків на діяльність підприємств. Особлива увага приділяється критичному аналізу наукової інформації з різних джерел, дослідженню міжнародного досвіду та визначенню можливостей його використання в управлінській практиці вітчизняних підприємств.

Вивчення дисципліни передбачає опанування сучасних методів наукового дослідження, зокрема концептуального, математичного та комп’ютерного моделювання процесів управління конкурентоспроможністю і безпекою підприємств, застосування аналітичних інструментів для оцінювання конкурентних позицій, діагностики загроз, визначення стратегічних альтернатив і розроблення науково обґрунтованих управлінських

рішень. Важливим складником підготовки є розвиток здатності до продукування нових наукових ідей, здійснення оригінальних досліджень, критичного осмислення їх результатів, а також представлення й обговорення наукових напрацювань українською та англійською мовами.

Результатом вивчення дисципліни має стати поглиблення дослідницьких компетентностей здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, необхідних для розв'язання комплексних проблем менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств, створення нових наукових знань і використання результатів досліджень у науковій, викладацькій та управлінській діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

1. Сформувати теоретико-методологічні знання щодо сутності, принципів, функцій і сучасних концепцій менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств, визначити їх взаємозв'язок у забезпеченні стійкого розвитку підприємств у глобальному середовищі.
2. Дослідити вплив глобалізації, міжнародної економічної інтеграції, геополітичних змін та трансформації світових ринків на конкурентні позиції й безпеку підприємств, сформувати здатність виявляти та аналізувати зовнішні загрози й можливості розвитку.
3. Розкрити зміст і структуру системи управління конкурентоспроможністю підприємств, дослідити механізми формування та підтримання конкурентних переваг, визначити роль стратегічного менеджменту, управлінських ресурсів і організаційних можливостей у забезпеченні конкурентного розвитку.
4. Опанувати сучасні підходи до управління безпекою підприємств, зокрема методи ідентифікації, оцінювання та мінімізації економічних, фінансових, технологічних, інформаційних та інших ризиків, що виникають у процесі їх функціонування в глобальному середовищі.
5. Дослідити роль інновацій, цифровізації, технологічних змін та трансформації бізнес-моделей у формуванні конкурентних переваг, підвищенні адаптивності підприємств і зміцненні їхньої економічної безпеки.
6. Проаналізувати сучасні підходи до стратегічного управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств з урахуванням міжнародного досвіду, участі у глобальних ланцюгах створення вартості, принципів сталого розвитку та необхідності адаптації до змін зовнішнього середовища.
7. Опанувати методи діагностики та комплексного оцінювання конкурентоспроможності й рівня безпеки підприємств із застосуванням сучасних аналітичних інструментів, систем показників, концептуального, математичного та комп'ютерного моделювання управлінських процесів.
8. Розвинути здатність до обґрунтування стратегічних управлінських рішень щодо забезпечення конкурентоспроможності, безпеки та резильєнтності підприємств в умовах глобальних викликів, воєнних ризиків і повоєнного відновлення економіки України.

9. Сформувати навички прогнозування, сценарного аналізу та моделювання розвитку підприємств з урахуванням глобальних тенденцій, конкурентних загроз, ресурсних обмежень і невизначеності зовнішнього середовища для розроблення ефективних стратегій управління.

10. Підготувати здобувачів до самостійної науково-дослідної діяльності у сфері менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств, застосування сучасної методології досліджень, розроблення нових наукових підходів і практичних рекомендацій, а також представлення й обговорення результатів досліджень українською та англійською мовами з урахуванням тематики дисертаційних робіт.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця). Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після опанування дисциплін: «Англійська мова за профілем наукової спеціальності», «Фінансове забезпечення діяльності організацій», «Сучасні методи та моделі менеджменту в умовах невизначеності та цифровізації».

3. Результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.

Результати навчання:

РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

4. Політика курсу та академічна доброчесність

Політикою курсу передбачено, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться принципів академічної доброчесності та повною мірою усвідомлюють наслідки в разі їх порушення.

Під час освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація здійснюють свою діяльність відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО, а також Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

5. Програма навчальної дисципліни

№	Назва теми	Години (л/п/с)	Завдання
1	2	3	4
1	**Лекція 1** **Тема 1. Теоретико-методологічні засади менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі** **План** 1. Сутність, принципи, функції та основні завдання менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств. 2. Взаємозв'язок конкурентоспроможності, конкурентних переваг, економічної безпеки та стійкості розвитку в системі менеджменту підприємств. 3. Чинники глобального середовища та їх урахування в управлінні конкурентоспроможністю та безпекою підприємств. 4. Теоретичні концепції, моделі та методологічні підходи до управління й оцінювання конкурентоспроможності та безпеки підприємств. 5. Особливості управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств України в умовах глобальних викликів.	2/2/6	1. Підготовка до наукової дискусії: «Менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі: конкурентні переваги чи здатність протистояти загрозам?» Обґрунтування взаємозв'язку конкурентоспроможності, економічної безпеки та стійкості підприємств на основі сучасних наукових підходів. 2. Аналіз кейсу: «Управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств в умовах глобальної нестабільності: український і міжнародний досвід». Визначення основних чинників конкурентоспроможності та загроз безпеці підприємств, порівняння управлінських підходів і побудова концептуальної моделі їх взаємозв'язку.

2	**Лекція 2** **Тема 2. Система менеджменту безпеки підприємств в умовах глобальних загроз** **План** 1. Сутність, цілі, функції та принципи побудови системи менеджменту безпеки підприємств. 2. Управління функціональними складовими безпеки підприємств: організаційні механізми та розподіл відповідальності. 3. Глобальні економічні, технологічні та геополітичні загрози і ризики в системі менеджменту безпеки підприємств. 4. Методи та інструменти діагностики, оцінювання й моніторингу безпеки підприємств для обґрунтування управлінських рішень. 5. Управління ризиками та забезпечення адаптивності й стійкості підприємств у глобальному середовищі.	2/2/6	1. Підготовка до наукової дискусії: «Менеджмент безпеки підприємств у глобальному середовищі: пріоритетність запобігання загрозам чи адаптації до ризиків?» Критичний аналіз наукових підходів до забезпечення безпеки підприємств та обґрунтування власної позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: «Управління безпекою підприємств в умовах глобальних шоків: український та міжнародний досвід». Ідентифікація ключових загроз, оцінювання їх впливу на діяльність підприємств, розроблення концептуальної моделі управління ризиками та обґрунтування управлінських рішень. 3. Підготовка наукових презентацій: «Сучасні концепції та методи менеджменту безпеки підприємств у глобальному середовищі». Порівняльний аналіз наукових підходів, визначення їхніх переваг і обмежень та обґрунтування можливостей застосування в управлінській практиці підприємств України.
3	**Лекція 3** **Тема 3. Стратегічний менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі** **План** 1. Наукові підходи до формування інтегрованих стратегій управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств. 2. Управління формуванням і розвитком конкурентних переваг підприємств на міжнародних ринках: вибір та реалізація стратегічних альтернатив. 3. Інтеграція принципів сталого розвитку та ESG-підходів у систему стратегічного менеджменту підприємств. 4. Управлінські механізми забезпечення балансу конкурентоспроможності, економічної безпеки та довгострокової стійкості підприємств. 5. Концептуальні моделі та методичні підходи до оцінювання стратегічних альтернатив і обґрунтування управлінських рішень щодо конкурентоспроможності та безпеки підприємств.	2/2/6	1. Підготовка до наукової дискусії: «Стратегічне управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств: як забезпечити баланс між конкурентними перевагами, економічною безпекою та сталим розвитком?» Критичний аналіз сучасних наукових підходів та обґрунтування власної позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: «Формування стратегій управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств у глобальному середовищі». Порівняльний аналіз стратегічних підходів українських і зарубіжних підприємств, визначення конкурентних переваг, стратегічних ризиків та розроблення концептуальної моделі інтегрованого стратегічного управління. 3. Підготовка наукових презентацій: «Сучасні стратегії забезпечення конкурентоспроможності та безпеки підприємств: міжнародний досвід і можливості застосування в Україні». Аналіз наукових джерел, порівняння стратегічних альтернатив та

			обґрунтування управлінських рішень з урахуванням принципів сталого розвитку й глобальних викликів.
4	**Лекція 4** **Тема 4. Інноваційний менеджмент у забезпеченні конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі** **План** 1. Теоретико-методологічні підходи до управління інноваційним розвитком підприємств та формування стійких конкурентних переваг. 2. Управління взаємодією підприємств із глобальними інноваційними екосистемами та розвитком міжнародного технологічного співробітництва. 3. Методи та моделі оцінювання інноваційного потенціалу й результативності інноваційної діяльності для обґрунтування управлінських рішень. 4. Управління можливостями та ризиками інноваційних і технологічних змін у системі забезпечення економічної безпеки підприємств. 5. Сучасні моделі та інструменти планування, організації й контролю інноваційного розвитку підприємств в умовах глобальної конкуренції та невизначеності.	2/2/6	1. Підготовка до наукової дискусії: «Інноваційний розвиток підприємств у глобальному середовищі: джерело стійких конкурентних переваг чи чинник виникнення нових загроз економічній безпеці?» Критичний аналіз наукових підходів та обґрунтування власної позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: «Управління інноваційним розвитком підприємств в умовах глобальної конкуренції: український і міжнародний досвід». Порівняльний аналіз інноваційного потенціалу підприємств, оцінювання впливу інновацій на конкурентоспроможність і безпеку, розроблення концептуальної моделі управління інноваційним розвитком. 3. Тестування: перевірка знань сучасних концепцій інноваційного менеджменту, методів оцінювання інноваційного потенціалу, механізмів формування конкурентних переваг та управління інноваційними ризиками підприємств.
5	**Лекція 5** **Тема 5. Цифрова трансформація в системі менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі** **План** 1. Теоретико-методологічні засади цифрової трансформації та її інтеграції в систему менеджменту конкурентоспроможності й безпеки підприємств. 2. Управління впровадженням цифрових технологій, платформ і трансформацією бізнес-моделей для формування конкурентних переваг підприємств. 3. Управління цифровими загрозами та кіберризиками: захист інформації й забезпечення безперервності бізнес-процесів підприємств. 4. Управління цифровізацією та оптимізацією бізнес-процесів підприємств: підвищення ефективності	2/-/6	1. Самостійне дослідження цифрових чинників впливу: поглиблений аналіз цифрових технологій, платформ і бізнес-моделей, що впливають на конкурентоспроможність та безпеку підприємств у глобальному середовищі. Визначення можливостей, ризиків і перспектив цифрової трансформації, обґрунтування взаємозв'язків між цифровізацією, конкурентними перевагами та економічною безпекою підприємств. 2. Підготовка аналітичної довідки: «Цифрова трансформація підприємств України в умовах глобальної конкуренції: сучасний стан, ризики та перспективи розвитку». Порівняльний аналіз українського й міжнародного досвіду, оцінювання цифрової зрілості підприємств та обґрунтування управлінських рішень щодо підвищення їх конкурентоспроможності й безпеки.

	використання ресурсів, адаптивності та конкурентоспроможності. 5. Організаційно-управлінські механізми цифрової трансформації та моделі оцінювання цифрової зрілості підприємств: міжнародний досвід і практика України.		3. Опрацювання рекомендованих наукових джерел: критичний аналіз сучасних концепцій, методів і моделей управління цифровою трансформацією підприємств, визначення можливостей їх застосування у власних наукових дослідженнях.
6	**Лекція 6** **Тема 6. Глобалізація та міжнародна інтеграція підприємств у системі менеджменту конкурентоспроможності та безпеки** **План** 1. Глобалізація та трансформація глобального конкурентного середовища: вплив на управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств. 2. Форми та управлінські механізми міжнародної інтеграції підприємств, їх вплив на формування конкурентних переваг. 3. Глобальні ланцюги створення вартості (Global Value Chains): особливості інтеграції підприємств, управління взаємозалежностями та конкурентними ризиками. 4. Глобальні економічні, геополітичні та торговельні виклики: управління загрозами конкурентоспроможності й безпеці підприємств на міжнародних ринках. 5. Методологічні підходи до аналізу та моделювання конкурентних позицій і стратегічних альтернатив інтеграції українських підприємств у глобальне середовище.	2/-/6	1. Самостійне опрацювання: дослідити вплив глобалізації та міжнародної економічної інтеграції на формування конкурентного середовища, трансформацію бізнес-моделей і систем менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств. Проаналізувати сучасні наукові підходи до управління підприємствами в умовах глобальної конкуренції. 2. Аналітично-дослідницьке завдання (кейс): «Інтеграція підприємств у глобальні ланцюги створення вартості: конкурентні можливості та безпекові ризики». На прикладі українського або зарубіжного підприємства проаналізувати особливості його участі в міжнародних ланцюгах створення вартості, визначити конкурентні переваги, основні ризики та розробити концептуальну модель управління міжнародною інтеграцією підприємства з урахуванням вимог конкурентоспроможності та безпеки. 3. Опрацювання наукових джерел: здійснити критичний аналіз вітчизняних і зарубіжних наукових публікацій з проблем глобалізації, міжнародної інтеграції та управління конкурентоспроможністю і безпекою підприємств. Визначити перспективні напрями досліджень та можливості застосування сучасних методологічних підходів у власній науковій роботі.
7	**Лекція 7** **Тема 7. Інституційне середовище та корпоративне врядування у забезпеченні конкурентоспроможності й безпеки підприємств** **План** 1. Теоретико-методологічні підходи до дослідження впливу інституційного середовища на менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств. 2. Державна економічна, промислова та конкурентна політика як чинники формування конкурентних переваг і забезпечення безпеки підприємств у глобальному середовищі.	2/2/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Державне регулювання та корпоративне врядування: як забезпечити баланс між конкурентоспроможністю, економічною безпекою та управлінською самостійністю підприємств?» Критичний аналіз сучасних наукових підходів і міжнародного досвіду, обґрунтування власної позиції. 2. Аналітично-дослідницьке завдання (кейс): «Вплив інституційного середовища та якості корпоративного врядування на конкурентоспроможність і безпеку

	3. Міжнародне регулювання, інституційні обмеження та комплаєнс у системі менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств. 4. Якість корпоративного врядування, управлінська підзвітність і внутрішній контроль як чинники конкурентоспроможності та безпеки підприємств. 5. Методологічні підходи до оцінювання та моделювання впливу інституційних умов і корпоративного врядування на конкурентоспроможність та безпеку підприємств.		підприємств». На прикладі українського або зарубіжного підприємства дослідити вплив державного регулювання, інституційних обмежень і корпоративного врядування на управлінські рішення, визначити основні ризики та розробити концептуальну модель відповідних взаємозв'язків. 3. Самостійна дослідницька робота: критичне опрацювання наукових джерел, міжнародних стандартів і стратегічних документів з питань корпоративного врядування, конкурентоспроможності та безпеки підприємств. Підготовка короткої аналітичної записки з визначенням актуальної наукової проблеми, обґрунтуванням підходів до її дослідження та формулюванням пропозицій з урахуванням тематики індивідуального дисертаційного дослідження.
8	**Лекція 8** **Тема 8. Управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств у кластерних і партнерських структурах** **План** 1. Теоретико-методологічні засади мережевого та екосистемного підходів до управління конкурентоспроможністю і безпекою підприємств. 2. Кластерні структури, стратегічні альянси та міжорганізаційні партнерства як механізми формування конкурентних переваг підприємств. 3. Смарт-спеціалізація та її роль у розвитку інноваційного співробітництва, конкурентоспроможності й безпеки підприємств. 4. Управління міжорганізаційною взаємодією, координацією інтересів і ризиками підприємств у кластерних та партнерських структурах. 5. Методологічні підходи до оцінювання та моделювання впливу кластерної взаємодії на конкурентоспроможність, безпеку і стійкість підприємств в умовах глобальних викликів та повоєнного відновлення.	2/-/6	1. Практично-дослідницьке завдання: «Формування конкурентних переваг підприємств на засадах кластерної взаємодії». На прикладі обраної галузі або регіону України визначити передумови розвитку кластерних структур, оцінити потенціал міжорганізаційного співробітництва та обґрунтувати можливості підвищення конкурентоспроможності й безпеки підприємств. 2. Аналітично-дослідницьке завдання: «Кластерні структури та стратегічні партнерства в системі менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств». Проаналізувати український і міжнародний досвід кластерної взаємодії, визначити управлінські механізми координації діяльності учасників, конкурентні переваги та ризики партнерських відносин. 3. Підготовка аналітичного звіту: розробити концептуальну модель управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств у кластерних або партнерських структурах, обґрунтувати механізми узгодження інтересів учасників, мінімізації ризиків і підвищення стійкості міжорганізаційної взаємодії в умовах глобальних викликів.

9	**Лекція 9** **Тема 9. Менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств в умовах воєнних ризиків і повоєнного відновлення** **План** 1. Теоретико-методологічні підходи до управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств в умовах воєнних ризиків і повоєнного відновлення. 2. Вплив воєнних загроз на конкурентний потенціал, ресурсне забезпечення та економічну безпеку підприємств: методи оцінювання наслідків і визначення пріоритетів відновлення. 3. Організаційно-економічні механізми відновлення діяльності підприємств, забезпечення їхньої безперервності, адаптивності та конкурентних позицій. 4. Інвестиційно-фінансове забезпечення відновлення підприємств: міжнародна підтримка, стратегічні партнерства та управління інвестиційними ризиками. 5. Методологічні підходи до сценарного аналізу та моделювання стратегій відновлення конкурентоспроможності й безпеки підприємств України.	2/2/6	1. Підготовка до наукової дискусії: «Відновлення конкурентоспроможності підприємств у повоєнний період: повернення до довоєнних бізнес-моделей чи формування нових стратегій розвитку?» Критичний аналіз сучасних наукових підходів до управління відновленням підприємств, забезпечення їхньої економічної безпеки та обґрунтування власної позиції. 2. Аналітично-дослідницьке завдання (кейс): «Управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств в умовах воєнних ризиків і повоєнного відновлення». На прикладі українського або зарубіжного підприємства дослідити вплив кризових чинників на його діяльність, оцінити управлінські механізми відновлення конкурентного потенціалу та економічної безпеки, обґрунтувати альтернативні сценарії розвитку. 3. Тестування: перевірка знань теоретико-методологічних підходів до менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств в умовах воєнних ризиків і повоєнного відновлення, методів оцінювання наслідків кризових явищ, інструментів стратегічного управління та сценарного моделювання відновлення діяльності підприємств.
10	**Лекція 10** **Тема 10. Менеджмент резильєнтності підприємств у забезпеченні конкурентоспроможності та безпеки в глобальному середовищі** **План** 1. Теоретико-методологічні підходи до дослідження резильєнтності підприємств та її взаємозв'язку з конкурентоспроможністю, економічною безпекою й адаптивністю. 2. Глобальні шоки та кризові явища: механізми адаптації, збереження стійкості й трансформації підприємств. 3. Організаційно-економічні механізми формування резильєнтності підприємств: управлінська гнучкість, ресурсне забезпечення та фінансова стійкість. 4. Управління безперервністю діяльності, операційною стійкістю та надійністю ланцюгів постачання підприємств в умовах глобальної невизначеності.	2/-/6	1. Підготовка наукової презентації: «Резильєнтність чи конкурентне зростання: як забезпечити баланс між стійкістю, економічною безпекою та розвитком підприємств в умовах глобальних шоків?» Критичний аналіз сучасних наукових концепцій резильєнтності та обґрунтування управлінських підходів до її забезпечення. 2. Аналітично-дослідницьке завдання (кейс): «Управління резильєнтністю підприємств в умовах глобальних криз і невизначеності». На прикладі українського або зарубіжного підприємства дослідити вплив одного з типів шоків (воєнного, фінансового, енергетичного, пандемічного), оцінити його здатність до адаптації та збереження конкурентних позицій, розробити концептуальну модель управління резильєнтністю. 3. Самостійна дослідницька робота: критичне опрацювання вітчизняних і

	5. Методологічні підходи до оцінювання та моделювання резильєнтності підприємств і її впливу на конкурентоспроможність та економічну безпеку.		зарубіжних наукових джерел щодо методів оцінювання та моделювання резильєнтності підприємств. Підготовка короткої аналітичної записки з обґрунтуванням показників оцінювання, визначенням управлінських механізмів підвищення стійкості й безпеки підприємств з урахуванням тематики індивідуального дисертаційного дослідження.
11	**Лекція 11** **Тема 11. Методи та моделі комплексного оцінювання конкурентоспроможності й безпеки підприємств у глобальному середовищі** **План** 1. Теоретико-методологічні засади комплексного оцінювання конкурентоспроможності та безпеки підприємств. 2. Система критеріїв та індикаторів оцінювання конкурентоспроможності підприємств на міжнародних ринках. 3. Методичні підходи та показники оцінювання економічної безпеки підприємств в умовах глобальних ризиків. 4. Міжнародний бенчмаркінг і порівняльний аналіз конкурентних позицій підприємств: методи, інформаційна база та обмеження застосування. 5. Концептуальне, математичне та комп'ютерне моделювання комплексної оцінки конкурентоспроможності й безпеки підприємств для обґрунтування управлінських рішень.	2/-/6	1.Підготовка до наукової дискусії: «Комплексне оцінювання конкурентоспроможності та безпеки підприємств: об'єктивний інструмент управління чи результат суб'єктивного вибору показників і методів?» Критичний аналіз сучасних методологічних підходів до оцінювання, визначення їхніх переваг, обмежень і можливостей застосування в наукових дослідженнях. 2. Аналітично-дослідницьке завдання (кейс): «Комплексне оцінювання конкурентоспроможності та економічної безпеки підприємств у глобальному середовищі». На прикладі обраного українського або зарубіжного підприємства здійснити аналіз конкурентних позицій і рівня економічної безпеки з використанням доступних показників, провести порівняння з підприємствами-конкурентами та визначити ключові чинники впливу на результати діяльності. 3. Самостійне дослідницьке завдання: розробити та обґрунтувати концептуальну або математичну модель комплексного оцінювання конкурентоспроможності й безпеки підприємства, визначити систему показників, методи їх оцінювання та можливості використання результатів для прийняття управлінських рішень з урахуванням тематики індивідуального дисертаційного дослідження. Підготувати наукову презентацію з представленням основних результатів.
12	**Лекція 12** **Тема 12. Стратегії міжнародної діяльності підприємств та управління конкурентними і безпековими ризиками** **План** 1. Теоретико-методологічні підходи до стратегічного управління міжнародною діяльністю підприємств у контексті	2/-/6	1. Підготовка наукової презентації: «Міжнародна діяльність підприємств в умовах геоекономічної фрагментації: нові конкурентні можливості чи зростання безпекових ризиків?» Критичний аналіз сучасних наукових підходів до управління міжнародною діяльністю підприємств, обґрунтування стратегічних альтернатив і механізмів

	забезпечення конкурентоспроможності та безпеки. 2. Стратегії виходу підприємств на міжнародні ринки: конкурентні можливості, управлінські альтернативи та критерії їх вибору. 3. Геоекономічна фрагментація, міжнародні торговельні обмеження та транскордонні ризики в системі менеджменту конкурентоспроможності й безпеки підприємств. 4. Міжнародні інституційні та фінансові механізми підтримки зовнішньоекономічної діяльності підприємств: інструменти забезпечення конкурентних позицій і зниження ризиків. 5. Методологічні підходи до моделювання та обґрунтування стратегічних рішень щодо розвитку міжнародної діяльності підприємств України в умовах глобальної конкуренції.		забезпечення конкурентоспроможності та економічної безпеки. 2. Аналітично-дослідницьке завдання (кейс): «Стратегічне управління міжнародною діяльністю підприємств в умовах глобальної конкуренції». На прикладі українського або зарубіжного підприємства проаналізувати стратегію виходу та функціонування на міжнародних ринках, визначити конкурентні переваги, основні транскордонні ризики та обґрунтувати управлінські рішення щодо підвищення конкурентоспроможності й безпеки підприємства. 3. Самостійна дослідницька робота: опрацювати наукові джерела, міжнародні аналітичні матеріали та стратегічні документи щодо управління міжнародною діяльністю підприємств. Підготувати коротку аналітичну записку з порівнянням стратегічних альтернатив, обґрунтуванням критеріїв їх вибору та розробленням концептуальної моделі управління конкурентними й безпековими ризиками з урахуванням тематики індивідуального дисертаційного дослідження.
13	**Лекція 13** **Тема 13. Стратегічний форсайт і сценарне управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств у глобальному середовищі** **План** 1. Теоретико-методологічні засади стратегічного форсайту та дослідження глобальних мегатрендів у менеджменті конкурентоспроможності та безпеки підприємств. 2. Технологічні, демографічні та соціальні трансформації як чинники формування майбутніх конкурентних переваг і безпекових викликів для підприємств. 3. Кліматичні зміни, ресурсні обмеження та екологічні вимоги у стратегічному управлінні конкурентоспроможністю й безпекою підприємств. 4. Геополітична та геоекономічна невизначеність: методи прогнозування і сценарного моделювання розвитку підприємств у глобальному середовищі. 5. Формування стратегічного бачення довгострокового розвитку підприємств України: адаптивні моделі управління	2/1/8	1. Підготовка до наукової дискусії: «Глобальні мегатренди XXI століття: які чинники визначатимуть конкурентоспроможність і безпеку підприємств у довгостроковій перспективі?» Критичний аналіз впливу технологічних, демографічних, кліматичних і геополітичних змін на трансформацію бізнес-моделей, конкурентних стратегій та систем менеджменту безпеки підприємств. 2. Аналітично-дослідницьке завдання (стратегічний кейс): «Формування стратегічного бачення розвитку підприємств в умовах глобальних мегатрендів». На прикладі обраного українського або зарубіжного підприємства розробити альтернативні сценарії розвитку до 2040–2050 рр., визначити ключові конкурентні можливості, ризики та стратегічні пріоритети, обґрунтувати концептуальну модель управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємства в умовах довгострокової невизначеності. 3. Підготовка до екзамену: систематизація та узагальнення

	конкурентоспроможністю та безпекою з урахуванням глобальних мегатрендів.		теоретико-методологічних положень дисципліни, опрацювання сучасних концепцій, методів і моделей менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств, підготовка до обґрунтування управлінських рішень і застосування набутих знань у власних наукових дослідженнях. 4. Підсумкове тестування: комплексна перевірка засвоєння теоретико-методологічних основ, сучасних концепцій і методів менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств, розуміння принципів моделювання управлінських процесів, аналізу глобальних ризиків і стратегічних альтернатив розвитку підприємств.
14	**Всього**	**26/13/81**	

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота		лекції	практичні	самостійна робота
Лекція 1. Тема 1.	10	2	2	6	8	2	-	6
Лекція 2. Тема 2.	10	2	2	6	8	2	-	6
Лекція 3. Тема 3.	10	2	2	6	4	-	-	4
Лекція 4. Тема 4	10	2	2	6	10	-	-	10
Лекція 5. Тема 5.	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 6. Тема 6.	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 7. Тема 7.	11	2	2	7	10	-	-	10
Лекція 8. Тема 8.	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 9. Тема 9.	10	2	2	6	10	-	-	10
Лекція 10. Тема 10.	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 11. Тема 11.	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 12. Тема 12.	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 13. Тема 13.	11	2	1	8	10	-	2	8
Всього за семестр	**120**	**26**	**13**	**81**	**120**	**4**	**2**	**114**

7. Теми семінарських (практичних) занять (з дискусіями і кейсами)

№	Назва теми практичного заняття	Форма проведення (дискусії, кейс-аналіз, рольові ігри, проєктування)	Години денна/ заочна форма навчання	Рекомендовані завдання
1	2	3	4	5
1	**Тема 1. Теоретико-методологічні засади менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі**	Дискусія + Кейс-аналіз	2/–	Дискусія «Менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі: конкурентні переваги чи здатність протистояти загрозам?». Критичний аналіз сучасних наукових підходів та обґрунтування взаємозв'язку конкурентоспроможності, економічної безпеки й стійкості підприємств. Аналітичний кейс «Управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств в умовах глобальної нестабільності: український і міжнародний досвід». Визначення основних чинників конкурентоспроможності та загроз безпеці підприємств, порівняння управлінських підходів і побудова концептуальної моделі їх взаємозв'язку.
2	**Тема 2. Система менеджменту безпеки підприємств в умовах глобальних загроз**	Дискусія + Кейс-аналіз + презентація	2/–	Дискусія «Менеджмент безпеки підприємств у глобальному середовищі: пріоритетність запобігання загрозам чи адаптації до ризиків?». Критичний аналіз наукових підходів до забезпечення безпеки підприємств. Аналітичний кейс «Управління безпекою підприємств в умовах глобальних шоків: український та міжнародний досвід». Ідентифікація ключових загроз, оцінювання їхнього впливу на діяльність підприємств та розроблення концептуальної моделі управління ризиками. Підготовка наукової презентації за результатами дослідження сучасних концепцій і методів менеджменту безпеки підприємств.
3	**Тема 3. Стратегічний менеджмент конкурентоспроможності та безпеки**	Дискусія + Кейс-аналіз + Аналіз	2/–	Дискусія «Стратегічне управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств: як забезпечити баланс між конкурентними перевагами,

	підприємств у глобальному середовищі	корпоративних стратегій і підготовка наукової презентації		економічною безпекою та сталим розвитком?». Аналітичний кейс «Формування стратегій управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств у глобальному середовищі». Порівняльний аналіз стратегічних підходів українських і зарубіжних підприємств, визначення конкурентних переваг, ризиків та розроблення концептуальної моделі інтегрованого стратегічного управління. Аналіз корпоративних стратегій і підготовка наукової презентації щодо стратегічних альтернатив забезпечення конкурентоспроможності й безпеки підприємств з урахуванням принципів сталого розвитку.
4	**Тема 4. Інноваційний менеджмент у забезпеченні конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі**	Дискусія + Кейс-аналіз + тестування	2/–	Дискусія «Інноваційний розвиток підприємств у глобальному середовищі: джерело стійких конкурентних переваг чи чинник виникнення нових загроз економічній безпеці?». Аналітичний кейс «Управління інноваційним розвитком підприємств в умовах глобальної конкуренції: український і міжнародний досвід». Порівняльний аналіз інноваційного потенціалу підприємств, оцінювання впливу інновацій на конкурентоспроможність і безпеку, розроблення концептуальної моделі управління інноваційним розвитком. Тестування з питань сучасних концепцій інноваційного менеджменту, методів оцінювання інноваційного потенціалу та управління інноваційними ризиками.
5	**Тема 7. Інституційне середовище та корпоративне врядування у забезпеченні конкурентоспроможності й безпеки підприємств**	Дискусія + аналітичне завдання + підготовка аналітичної записки	2/–	Дискусія «Державне регулювання та корпоративне врядування: як забезпечити баланс між конкурентоспроможністю, економічною безпекою та управлінською самостійністю підприємств?». Аналітичний кейс «Вплив інституційного середовища та якості корпоративного врядування на конкурентоспроможність і безпеку підприємств». Дослідження впливу

				державного регулювання, інституційних обмежень і корпоративного врядування на управлінські рішення підприємств, визначення ризиків та моделювання відповідних взаємозв'язків. Підготовка аналітичної записки за результатами критичного опрацювання наукових джерел, міжнародних стандартів і стратегічних документів з урахуванням тематики індивідуального дисертаційного дослідження.
6	**Тема 9. Менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств в умовах воєнних ризиків і повоєнного відновлення**	Дискусія + аналітичний кейс + тестування	2/–	Дискусія «Відновлення конкурентоспроможності підприємств у повоєнний період: повернення до довоєнних бізнес-моделей чи формування нових стратегій розвитку?». Аналітичний кейс «Управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств в умовах воєнних ризиків і повоєнного відновлення». Дослідження впливу кризових чинників на діяльність українських або зарубіжних підприємств, оцінювання механізмів відновлення конкурентного потенціалу та економічної безпеки, обґрунтування альтернативних сценаріїв розвитку. Тестування з питань менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств в умовах воєнних ризиків, стратегічного управління відновленням і сценарного моделювання.
7	**Тема 13. Стратегічний форсайт і сценарне управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств у глобальному середовищі**	Дискусія + статегічний кейс + підсумкове тестування	1/2	Дискусія «Глобальні мегатренди XXI століття: які чинники визначатимуть конкурентоспроможність і безпеку підприємств у довгостроковій перспективі?». Критичний аналіз впливу технологічних, демографічних, кліматичних і геополітичних змін на трансформацію бізнес-моделей, конкурентних стратегій та систем менеджменту безпеки підприємств. Стратегічний кейс «Формування стратегічного бачення розвитку підприємств в умовах глобальних мегатрендів». На прикладі обраного українського або зарубіжного підприємства розробити альтернативні сценарії розвитку до 2040–2050 рр., визначити конкурентні можливості, ризики та стратегічні пріоритети, обґрунтувати концептуальну модель

				управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємства. Підсумкове тестування з перевірки теоретико-методологічних знань, розуміння сучасних концепцій і методів менеджменту, навичок аналізу глобальних ризиків та обґрунтування стратегічних управлінських рішень.
Разом годин			13/2	

8. Самостійна робота здобувача

Самостійна робота здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в межах дисципліни «Менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі» спрямована на поглиблення теоретико-методологічних знань, розвиток наукового мислення та формування дослідницьких компетентностей, необхідних для виявлення, аналізу й розв'язання комплексних проблем управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств в умовах глобальної конкуренції, економічної нестабільності й невизначеності. Вона передбачає систематичне опрацювання наукових джерел, міжнародних аналітичних матеріалів, статистичних даних, дослідження сучасних управлінських концепцій і моделей, а також самостійне обґрунтування управлінських рішень.

Зміст самостійної роботи здобувачів включає:

- опрацювання теоретико-методологічного матеріалу: критичний аналіз вітчизняних і зарубіжних наукових публікацій, міжнародних стандартів, стратегічних документів і нормативно-правових актів з питань менеджменту конкурентоспроможності та економічної безпеки підприємств, стратегічного управління, інноваційного розвитку, цифрової трансформації, корпоративного врядування, міжнародної інтеграції та управління глобальними ризиками;
- виконання індивідуальних аналітично-дослідницьких завдань: дослідження чинників формування конкурентних переваг підприємств, аналіз загроз і ризиків їхньої діяльності, оцінювання інноваційного потенціалу, цифрової зрілості, ефективності корпоративного врядування та міжнародної конкурентоспроможності. Застосування сучасних методів комплексного оцінювання, порівняльного аналізу, концептуального, математичного й комп'ютерного моделювання управлінських процесів;
- розв'язання комплексних ситуаційних завдань (кейс-стаді): дослідження управлінських проблем підприємств в умовах глобальної конкуренції, міжнародної інтеграції, технологічних змін, воєнних ризиків і повоєнного відновлення. Аналіз стратегічних альтернатив, механізмів забезпечення економічної безпеки, кластерної та партнерської взаємодії, управління резильєнтністю підприємств, розроблення сценаріїв їхнього розвитку та обґрунтування управлінських рішень;

- виконання індивідуальних науково-дослідницьких і творчих завдань: підготовка наукових статей, тез доповідей, аналітичних записок, дослідницьких звітів і презентацій українською та англійською мовами. Розроблення авторських концептуальних моделей, формулювання наукових гіпотез, визначення перспективних напрямів досліджень у сфері менеджменту конкурентоспроможності та безпеки підприємств з урахуванням тематики індивідуального дисертаційного дослідження;

- підготовку до контрольних заходів: систематизація та узагальнення теоретичних знань, опрацювання методів і моделей управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств, підготовка до наукових дискусій, презентації результатів досліджень, поточного й підсумкового контролю (екзамену).

Результатом самостійної роботи є поглиблення здатності здобувачів критично аналізувати сучасні концепції та методи менеджменту, виявляти й досліджувати проблеми забезпечення конкурентоспроможності та безпеки підприємств, застосовувати науково обґрунтовані підходи до оцінювання й моделювання управлінських процесів, прогнозувати вплив глобальних змін і ризиків та розробляти обґрунтовані управлінські рішення. Особливе значення має формування здатності використовувати результати самостійних досліджень для отримання нових наукових знань, розвитку методології менеджменту та їх застосування у власній науковій і викладацькій діяльності.

Тематика творчих завдань для самостійної роботи здобувачів (написання наукових есе, тез доповідей, підготовка презентацій):

№	Індивідуальне творче завдання
1	Управління цифровою трансформацією та впровадженням штучного інтелекту як чинник підвищення конкурентоспроможності й безпеки підприємств у глобальному середовищі.
2	Інноваційний менеджмент у формуванні стійких конкурентних переваг та забезпеченні економічної безпеки підприємств.
3	Менеджмент економічної безпеки підприємств в умовах глобальних криз і геополітичної нестабільності: загрози, ризики та механізми їх мінімізації.
4	Інтеграція принципів сталого розвитку та ESG-підходів у стратегії управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств.
5	Інституційне середовище та корпоративне врядування як чинники забезпечення конкурентоспроможності й економічної безпеки підприємств.
6	Управління участю підприємств у глобальних ланцюгах створення вартості: конкурентні можливості, стратегічні залежності та безпекові ризики.
7	Кластерні структури та стратегічні партнерства як механізми управління конкурентоспроможністю і безпекою підприємств у глобальному середовищі.
8	Стратегічне управління відновленням конкурентоспроможності та економічної безпеки підприємств України в умовах воєнних ризиків і повоєнного відновлення.
9	Менеджмент резильєнтності підприємств: методи оцінювання, моделі адаптації та забезпечення стійкості в умовах глобальних шоків.
10	Стратегічний форсайт і сценарне моделювання конкурентоспроможності та безпеки підприємств під впливом глобальних мегатрендів XXI століття.

Тематика індивідуальних аналітично-пошукових завдань з дисципліни(за вибором)

№	Назва завдання	Суть завдання	Основні вимоги до виконання та звітність
1	**«Профіль конкурентоспроможності та безпеки підприємства»**	Формування комплексного профілю конкурентоспроможності та економічної безпеки обраного українського або зарубіжного підприємства з урахуванням впливу глобального середовища.	Визначення ключових чинників конкурентоспроможності, конкурентних переваг, загроз і ризиків; обґрунтування системи показників оцінювання; аналітичні висновки. Обсяг 2-3 стор.
2	**«Конкурентоспроможність і безпека підприємства: взаємозв'язок управлінських процесів»**	Дослідження взаємозв'язку між управлінням конкурентоспроможністю та забезпеченням економічної безпеки підприємства, визначення можливих суперечностей і взаємодоповнювальних управлінських рішень.	Порівняння наукових підходів, виявлення причинно-наслідкових зв'язків, розроблення авторської концептуальної моделі взаємодії конкурентоспроможності та безпеки. Обсяг 2 стор.
3	**«Міжнародний бенчмаркінг конкурентоспроможності підприємств»**	Порівняльний аналіз конкурентних позицій обраного підприємства відносно українських і зарубіжних конкурентів на основі доступних економічних та управлінських показників.	Обґрунтування критеріїв порівняння, аналіз 3–5 показників, виявлення конкурентних переваг і проблемних аспектів, формулювання управлінських рекомендацій. Обсяг 2-2,5 стор.
4	**«Інноваційний менеджмент як інструмент формування конкурентних переваг»**	Дослідження впливу інноваційної діяльності та управління інноваційним розвитком на конкурентоспроможність і економічну безпеку підприємств.	Аналіз інноваційного потенціалу підприємства, визначення можливостей і ризиків упровадження інновацій, обґрунтування управлінських механізмів підвищення результативності інноваційної діяльності. Обсяг 2 стор.
5	**«Цифрова трансформація підприємств: конкурентні переваги та безпекові ризики»**	Дослідження впливу цифрових технологій, штучного інтелекту та цифрових бізнес-моделей на	Визначення показників цифрової зрілості, аналіз можливостей цифровізації та пов'язаних із нею

		конкурентоспроможність, управлінські процеси й безпеку підприємств.	ризиків, обґрунтування управлінських рішень щодо цифрової трансформації. Обсяг 2 стор.
6	**«Управління конкурентоспроможністю та безпекою підприємств у глобальних ланцюгах створення вартості»**	Аналіз участі підприємств у міжнародних ланцюгах створення вартості, дослідження впливу глобальної інтеграції на їхні конкурентні позиції та економічну безпеку.	Визначення конкурентних можливостей, стратегічних залежностей і ризиків міжнародної взаємодії; порівняння управлінських альтернатив; формулювання рекомендацій щодо підвищення безпеки та конкурентоспроможності. Обсяг 2-2,5 стор.
7	**«Кластерна взаємодія та стратегічні партнерства в менеджменті конкурентоспроможності підприємств»**	Дослідження впливу участі підприємств у кластерних структурах, стратегічних альянсах і партнерських мережах на формування конкурентних переваг та забезпечення економічної безпеки.	Аналіз українського або міжнародного досвіду, визначення переваг і ризиків міжорганізаційної взаємодії, розроблення схеми управління партнерськими відносинами та координації інтересів учасників. Обсяг 2-3 стор.
8	**«Стратегічне управління відновленням конкурентоспроможності та безпеки підприємств»**	Дослідження управлінських механізмів відновлення діяльності підприємств України в умовах воєнних ризиків і повоєнної відбудови, визначення стратегічних пріоритетів розвитку.	Аналіз наслідків воєнних ризиків для підприємства, обґрунтування стратегічних альтернатив відновлення конкурентного потенціалу, розроблення сценаріїв розвитку та управлінських рекомендацій. Обсяг 2-3 стор.
9	**«Резильєнтність підприємства як чинник конкурентоспроможності та економічної безпеки»**	Дослідження здатності підприємства протистояти глобальним шокам, адаптуватися до змін зовнішнього середовища та забезпечувати	Визначення показників резильєнтності, аналіз впливу обраного типу шоку, оцінювання адаптаційних можливостей підприємства, розроблення

		безперервність діяльності.	концептуальної моделі управління його стійкістю. Обсяг 2-2,5 стор.
10	**«Стратегічний форсайт конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі»**	Формування науково обґрунтованого стратегічного бачення розвитку підприємства з урахуванням технологічних, демографічних, кліматичних і геополітичних мегатрендів.	Визначення ключових чинників довгострокового розвитку, розроблення альтернативних сценаріїв до 2040-2050 рр., обґрунтування стратегічних пріоритетів і управлінських рішень. Обсяг 2-3 стор.

9. Методи навчання

Специфіка методів навчання при підготовці докторів філософії полягає у зміщенні акцентів з репродуктивного засвоєння інформації на науково-дослідницький та проблемно-пошуковий формати роботи. Навчальний процес будується на засадах партнерства та академічної свободи, де викладач виступає організатором наукового діалогу, а методи навчання спрямовані на розвиток навичок критичного мислення, перевірки достовірності наукових гіпотез та генерування нового знання, необхідного для виконання дисертаційного дослідження. Під час викладання навчальної дисципліни «Менеджмент конкурентоспроможності та безпеки підприємств у глобальному середовищі» застосовуються такі методи, спрямовані на формування дослідницьких та фахових компетентностей:

- словесні методи: лекції (інформаційні, проблемні), пояснення, тематичні дискусії;
- наочні методи: демонстрації, ілюстрації, мультимедійні презентації аналітичних даних;
- практичні методи: виконання аналітичних вправ, розв'язання ситуаційних задач, робота з науковими джерелами;
- інтерактивні методи: аналіз практичних кейсів зі сфери праці та зайнятості, мозковий штурм, робота в малих групах;
- інноваційні методи: проєктний метод, використання ІКТ (цифрові інструменти Google, MS Excel), програмне забезпечення для опитувань (Kahoot, Mentimeter), методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle, Zoom, GoogleMeet для проведення онлайн-занять, консультацій та контролю знань.

10. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль (письмові завдання, тестування).

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів та 40 балів виносяться на екзамен.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача 10 вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Під час виставлення оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача вищої освіти протягом семестру, шкала оцінювання (національна та ЄКТС), а також рекомендовані мінімальні та максимальні «пороги» встановлення максимальної кількості балів для конкретних видів робіт.

11. Критерії та засоби оцінювання

Схема нарахування балів за темами

Назва теми	**Обговорення та наукова дискусія на практичному занятті**	**Розв’ язання аналітично-дослідницького кейсу**	**Аналіз наукових джерел**	**Підготовка аналітичної записки, звіту або дослідницької моделі**	**Підготовка і представлення наукової презентації**	**Розв’ язування тестових завдань**	**Разом**
Тема 1	1	2	-	-	-	1	4
Тема 2	1	2	-	-	1	1	5
Тема 3	1	2	-	-	1	1	5
Тема 4	1	2	-	-	-	1	4
Тема 5	-	-	1	2	-	1	4
Тема 6	-	2	1	-	-	1	4
Тема 7	1	2	-	1	-	1	5
Тема 8	-	2	-	1	-	1	4
Тема 9	1	2	-	-	-	1	4
Тема 10	-	2	-	1	1	1	5
Тема 11	-	2	-	2	1	1	6
Тема 12	-	2	-	1	1	1	5
Тема 13	1	3	-	-	-	1	5
Разом	**7**	**25**	**2**	**8**	**5**	**13**	**60**

Оцінювання видів робіт

Вид роботи	**Максимальний бал за одну роботу**
Участь у науковій дискусії під час практичного заняття	1
Розв’язання аналітично-дослідницького кейсу	2
Розв’язання стратегічного кейсу з форсайту	3
Аналіз наукових джерел	1
Підготовка аналітичної записки або звіту	1–2
Розроблення та обґрунтування дослідницької моделі	2
Підготовка і представлення наукової презентації	1
Розв’язування тематичних тестових завдань	1 (за кожну тему)
Екзамен	40

Шкали та критерії оцінювання окремих видів робіт

Наукова дискусія / аргументована відповідь (0–1)

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
1	Чітко сформульована власна позиція, коректне використання категорій, критичне зіставлення підходів і наукові аргументи з урахуванням конкурентоспроможності та безпеки.
0,5	Змістовна відповідь із частково обґрунтованими висновками; окремі логічні або методологічні неточності.
0	Відсутня змістовна відповідь або аргументація не стосується поставленого питання.

Аналітично-дослідницький кейс (0–2)

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
2	Проблему коректно ідентифіковано; обрано обґрунтований метод; враховано джерела/дані, конкурентні та безпекові чинники; запропоновано узгоджене управлінське рішення або модель.
1	Кейс розв’язано частково: визначено основні чинники, проте аналіз альтернатив, ризиків або обґрунтування недостатній.
0	Рішення відсутнє або не відповідає проблемі; методологія не застосована.

Стратегічний кейс (0–3)

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
3	Визначено релевантні мегатренди та фактори невизначеності, розроблено альтернативні й внутрішньо несуперечливі сценарії, виявлено ризики й можливості, обґрунтовано стратегічні пріоритети та концептуальну модель.
2	Сценарії і стратегічні альтернативи сформовано, але є недоліки в припущеннях, показниках або обґрунтуванні вибору.
1	Наведено переважно описовий аналіз без достатньої сценарної логіки чи обґрунтованих управлінських рішень.
0	Сценарний кейс не виконаний або зміст не відповідає завданню.

Самостійний аналіз наукових джерел (0–1)

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Підібрано релевантні джерела; зіставлено позиції авторів; ідентифіковано суперечності, можливості та ризики; сформульовано власний висновок.
0,5	Джерела опрацьовано, але переважає переказ без достатньої критичної оцінки.
0	Результат не подано або він не містить аналізу.

Аналітична записка, звіт, модель (0–2)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Мета й проблема визначені; обґрунтовано добір показників і підходів; аналіз/модель логічні й відтворювані; описано обмеження, управлінське застосування та висновки.
1	Основний результат представлено, але є недоліки в аргументації, інформаційній базі, інтерпретації або перевірці припущень.
0	Продукт не подано або він не дає можливості оцінити результат. Для робіт із максимумом 1 бал застосовувати пропорційно: 1 / 0,5 / 0.

Наукова презентація (0–1)

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Чітка дослідницька постановка питання; коректні посилання; обґрунтовані результати, висновки та аргументовані відповіді на запитання.
0,5	Основний зміст розкрито, але аргументація, джерела чи представлення результатів неповні.
0	Презентація відсутня або не відповідає визначеній проблемі.

Екзамен (40 балів)

Рекомендована структура екзаменаційного білета: (1) теоретико-методологічне питання - 10 балів; (2) порівняльно-аналітичне питання - 10 балів; (3) комплексний дослідницько-управлінський кейс із моделлю або сценарним рішенням - 20 балів. Кожна частина оцінюється незалежно.

Компонент	Максимум	Показники повного виконання
Теоретико-методологічне питання	10	Точність понять (3); системність розкриття концепцій (3); критична оцінка підходів (2); логіка й наукова аргументація (2).
Порівняльно-аналітичне питання	10	Критерії зіставлення (2); аналіз переваг та обмежень підходів (3); врахування конкурентних і безпекових ризиків (3); обґрунтований висновок (2).
Комплексний кейс	20	Постановка проблеми та припущень (4); вибір методів, індикаторів чи моделі (6); аналіз альтернатив, ризиків і результатів (6); аргументоване управлінське рішення та обмеження (4).

Оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, як рекомендована програмою;

- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахили до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, B) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Ляшенко О. М. Концептуалізація управління економічною безпекою підприємства: монографія. 2-ге вид., переробл. Київ: НІСД, 2015. 348 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-10/lyashenko_1_druk-43fc7.pdf
2. Отенко І. П., Булкіна І. А. Економічна безпека підприємств в умовах глобальної трансформації: монографія. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 253 с.
3. Отенко І. П., Віжунов А., Войтенко О. Стратегії та механізми безпеко-орієнтованого розвитку підприємств. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2026. № 1 (22). С. 138-144. DOI: https://doi.org/10.32782/dees.22-20
4. Управління міжнародною конкурентоспроможністю: підприємство – регіон: монографія / за ред. Ю. Г. Козака, І. О. Уханової. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 173 с.
5. Barney J. B. Firm Resources and Sustained Competitive Advantage. *Journal of Management*. 1991. Vol. 17, No. 1. P. 99-120. DOI: https://doi.org/10.1177/014920639101700108
6. Duchek S. Organizational Resilience: A Capability-Based Conceptualization. *Business Research*. 2020. Vol. 13, No. 1. P. 215-246. DOI: https://doi.org/10.1007/s40685-019-0085-7
7. Gereffi G. Global Value Chains and Development: Redefining the Contours of 21st Century Capitalism. Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 494 p. DOI: https://doi.org/10.1017/9781108559423
8. ISO 22301:2019. Security and Resilience – Business Continuity Management Systems – Requirements. Geneva: International Organization for Standardization, 2019. URL: https://www.iso.org/standard/75106.html

9. ISO 31000:2018. Risk Management – Guidelines. Geneva: International Organization for Standardization, 2018. URL: https://www.iso.org/standard/31000
10. ISO 56001:2024. Innovation Management System – Requirements. Geneva: International Organization for Standardization, 2024. URL: https://www.iso.org/standard/79278.html
11. ISO 9001:2026. Quality Management Systems – Requirements. Geneva: International Organization for Standardization, 2026. URL: https://www.iso.org/standard/9001
12. ISO/IEC 27001:2022. Information Security, Cybersecurity and Privacy Protection – Information Security Management Systems – Requirements. Geneva: International Organization for Standardization, 2022. URL: https://www.iso.org/standard/27001
13. Ivanov D., Dolgui A. Viability of Intertwined Supply Networks: Extending the Supply Chain Resilience Angles Towards Survivability. A Position Paper Motivated by COVID-19 Outbreak. *International Journal of Production Research*. 2020. Vol. 58, No. 10. P. 2904-2915. DOI: https://doi.org/10.1080/00207543.2020.1750727
14. Mardani A., Jusoh A., Nor K. M., Khalifah Z., Zakwan N., Valipour A. Multiple Criteria Decision-Making Techniques and Their Applications – A Review of the Literature from 2000 to 2014. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*. 2015. Vol. 28, No. 1. P. 516-571. DOI: https://doi.org/10.1080/1331677X.2015.1075139
15. OECD. G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris: OECD Publishing, 2023. 53 p. DOI: https://doi.org/10.1787/ed750b30-en
16. OECD, Eurostat. Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation. 4th ed. Paris: OECD Publishing, 2018. 256 p. DOI: https://doi.org/10.1787/9789264304604-en
17. Otenko I., Parkhomenko N. Strategies of Business Systems Development in Global Environment. *Scientific Annals of Economics and Business*. 2019. Vol. 66, No. 2. P. 153-166. DOI: https://doi.org/10.2478/saeb-2019-0010
18. Teece D. J., Pisano G., Shuen A. Dynamic Capabilities and Strategic Management. *Strategic Management Journal*. 1997. Vol. 18, No. 7. P. 509-533.
19. Teece D. J. Business Models and Dynamic Capabilities. *Long Range Planning*. 2018. Vol. 51, No. 1. P. 40-49. DOI: https://doi.org/10.1016/j.lrp.2017.06.007
20. Verhoef P. C., Broekhuizen T., Bart Y., Bhattacharya A., Dong J. Q., Fabian N., Haenlein M. Digital Transformation: A Multidisciplinary Reflection and Research Agenda. *Journal of Business Research*. 2021. Vol. 122. P. 889-901. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.09.022
21. Vial G. Understanding Digital Transformation: A Review and a Research Agenda. *The Journal of Strategic Information Systems*. 2019. Vol. 28, No. 2. P. 118-144. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jsis.2019.01.003

Додаткова література:

22. Брик М.М., Петрук А.Р. Економічна безпека держави в епоху глобалізації: виклики, стратегії та перспективи. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2023. № 4 (84). С. 7-12. DOI: https://doi.org/10.32782/2521-666X/2023-84-1

23. Дідик А.М., Погорелов Ю.С. Міжнародний досвід післявоєнного розвитку економіки: уроки для України. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2023. Т. 5, № 1. С. 269-282. DOI: https://doi.org/10.23939/smeu2023.01.269

24. Зайченко, В., & Бакуменко, С. (2025). Розвиток інвестиційної привабливості підприємницького сектору України в умовах європейської інтеграції. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, (13(46).2), 133-141. DOI: https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025.13(46).2.133-141

25. Зайченко, В., & Бондар, О. (2025). Механізми підтримки підприємницької діяльності в умовах війни: вітчизняний контекст і зарубіжні підходи. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, (13(46).1), 67–81. https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025.13(46).1.67-81

26. Зайченко, В., & Бугаєва, М. (2025). Бізнес-комунікація як рушій створення цінності в екосистемах підприємництва, торгівлі та логістики: інновації, сталість і цифрова етика. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, (13(46).1), 191–202. https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025.13(46).1.191-202

27. Зайченко, В., & Кулініч, С. (2025). Напрямки забезпечення конкурентоспроможності продукції сільськогосподарських підприємств в сучасних умовах. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, (13(46).2), 67–76. https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025.13(46).2.67-76

28. Зайченко, В., & Мездрін, В. (2025). Управління стратегічним розвитком підприємницьких структур в умовах технологічних перетворень . Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, (13(46).1), 241–252. https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025.13(46).1.241-252

29. Зайченко, В., Гаврилова, Н., & Сарібекян, А. (2025). Сучасні особливості системи менеджменту бізнес-процесів. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки), (6), 126-133. https://doi.org/10.20998/2519-4461.2025.6.126

30. Лещух І.В. Теоретико-методологічні засади повоєнного відновлення економіки в контексті сучасних концепцій сталого розвитку. *Бізнес Інформ*. 2025. № 5. С. 8-17. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-5-8-17

31. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство: монографія / В.М. Геєць, М.О. Кизим, Т.С. Клебанова та ін.; за ред. В.М. Гейця. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2006. 240 с.

32. Піддубний І.О., Піддубна А.І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2006. 270 с.

33. Семикіна М.В., Зайченко В.В. Методологія сучасних наукових досліджень: опорний конспект лекцій з практичними кейсами. Навчальний посібник / за ред. д.е.н., проф. Семикіної М.В. Кропивницький : КОД, 2025. 168 с. https://surl.li/wskndd

34. Череп А., Воронкова В., Андрюкайтене Р., Денисенко М. Соціально-економічна безпека у контексті міжнародного економічного клімату задля забезпечення конкурентоспроможності економіки. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. № 3. С. 172-179. DOI: https://doi.org/10.58423/2786-6742/2023-3-172-179

35. Government of Ukraine, World Bank Group, European Commission, United Nations. Ukraine: Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5), February 2022 – December 2025. 2026. URL: https://www.undp.org/ukraine/publications/ukraine-fifth-rapid-damage-and-needs-assessment-rdna5-february-2022-december-2025

36. ISO 37301:2021. Compliance Management Systems – Requirements with Guidance for Use. Geneva: International Organization for Standardization, 2021. URL: https://www.iso.org/standard/75080.html

37. ISO 56002:2019. Innovation Management – Innovation Management System – Guidance. Geneva: International Organization for Standardization, 2019. URL: https://www.iso.org/standard/68221.html

38. ISO 56003:2019. Innovation Management – Tools and Methods for Innovation Partnership – Guidance. Geneva: International Organization for Standardization, 2019. URL: https://www.iso.org/standard/68929.html

39. ISO 56008:2024. Innovation Management – Tools and Methods for Innovation Operation Measurements – Guidance. Geneva: International Organization for Standardization, 2024. URL: https://www.iso.org/standard/78485.html

40. ISO/IEC 42001:2023. Information Technology – Artificial Intelligence – Management System. Geneva: International Organization for Standardization, 2023. URL: https://www.iso.org/standard/42001

41. National Institute of Standards and Technology. The NIST Cybersecurity Framework (CSF) 2.0. NIST CSWP 29. Gaithersburg: NIST, 2024. DOI: https://doi.org/10.6028/NIST.CSWP.29

42. Popper R. How Are Foresight Methods Selected? *Foresight*. 2008. Vol. 10, No. 6. P. 62-89. DOI: https://doi.org/10.1108/14636680810918586

43. Porter M. E. Clusters and the New Economics of Competition. *Harvard Business Review*. 1998. Vol. 76, No. 6. P. 77-90. URL: https://hbr.org/1998/11/clusters-and-the-new-economics-of-competition

44. Rohrbeck R., Kum M. E. Corporate Foresight and Its Impact on Firm Performance: A Longitudinal Analysis. *Technological Forecasting and Social Change*. 2018. Vol. 129. P. 105–116. DOI: https://doi.org/10.1016/j.techfore.2017.12.013

45. Saaty T.L. Decision Making with the Analytic Hierarchy Process. *International Journal of Services Sciences*. 2008. Vol. 1, No. 1. P. 83-98. DOI: https://doi.org/10.1504/IJSSCI.2008.017590

46. Tabassi E. Artificial Intelligence Risk Management Framework (AI RMF 1.0). NIST AI 100-1. Gaithersburg: National Institute of Standards and Technology, 2023. DOI: https://doi.org/10.6028/NIST.AI.100-1

47. World Economic Forum. The Future of Jobs Report 2025. Geneva: World Economic Forum, 2025. URL: https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025

48. World Economic Forum. The Global Risks Report 2026. Geneva: World Economic Forum, 2026. 102 p. URL: https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2026

Законодавчі та нормативно-правові акти:

1. Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні: Закон України від 17.12.2020 № 1116-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20

2. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр

3. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14

4. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17

5. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-п

6. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15

7. Про критичну інфраструктуру: Закон України від 16.11.2021 № 1882-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20

8. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19

9. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19

10. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19

11. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 № 1667-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20

12. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: міжнародний документ від 27.06.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011

13. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 as regards corporate sustainability reporting (CSRD), зі змінами, внесеними у 2025-2026 роках. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/2026-03-18/eng

14. Directive (EU) 2022/2555 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 on measures for a high common level of cybersecurity across the Union (NIS 2 Directive). URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj

15. Regulation (EU) 2021/1119 of the European Parliament and of the Council of 30 June 2021 establishing the framework for achieving climate neutrality (European Climate Law), зі змінами. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj

16. OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct. Paris: OECD Publishing, 2023. DOI: https://doi.org/10.1787/81f92357-en

17. G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris: OECD Publishing, 2023. DOI: https://doi.org/10.1787/ed750b30-en

Інформаційні ресурси:

1. Економічний науково-практичний журнал «Сталий розвиток економіки». URL: https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal

2. Електронний журнал з економічних наук «Економіка та суспільство». URL: https://economyandsociety.in.ua/

3. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». 2017. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf

4. IMD World Competitiveness Center. World Competitiveness Ranking 2026. Lausanne: IMD, 2026. URL: https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-competitiveness-ranking/

5. UkraineInvest. Урядовий офіс із залучення та підтримки інвестицій. URL: https://ukraineinvest.gov.ua/

6. Sustainable Development Solutions Network. Sustainable Development Report 2026: Implementing Sustainable Development: 2030 and Beyond. 2026. URL: https://sdgtransformationcenter.org/reports/sustainable-development-report-2026

7. World Bank Group. Enterprise Surveys: Data and Business Environment Indicators. URL: https://www.enterprisesurveys.org/en/data

8. Eurostat. Structural Business Statistics: Business Structure and Performance. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/structural-business-statistics

9. World Economic Forum. The Global Risks Report 2026. Geneva: World Economic Forum, 2026. URL: https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2026

10. World Intellectual Property Organization. Global Innovation Index 2026: Powering Entrepreneurs at the Frontier of Science. Geneva: WIPO, 2026. URL: https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4873&plang=EN

11. World Trade Organization. World Trade Report 2023: Re-globalization for a Secure, Inclusive and Sustainable Future. Geneva: WTO, 2023. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtr23_e/wtr23_e.pdf

12. UN Trade and Development (UNCTAD). World Investment Report 2026: International Investment in a Turbulent Era. Geneva: United Nations, 2026. URL: https://unctad.org/publication/world-investment-report-2026-international-investment-turbulent-era

Рекомендовані джерела неформальної освіти:

1. Освітня платформа Coursera – AI For Everyone. URL: https://www.coursera.org/learn/ai-for-everyone
2. Освітня платформа Coursera – Business Economics and Game Theory for Decision Making. URL: https://www.coursera.org/learn/illinois-tech-business-economics-and-game-theory-for-decision-making
3. Освітня платформа Coursera – Circular Economy – Sustainable Materials Management. URL: https://www.coursera.org/learn/circular-economy
4. Освітня платформа Coursera – Data Intelligence for Businesses and Managers. URL: https://www.coursera.org/learn/data-intelligence-imtbs
5. Освітня платформа Coursera – Digital Transformation. URL: https://www.coursera.org/learn/bcg-uva-darden-digital-transformation
6. Освітня платформа Coursera – Foundations: Data, Data, Everywhere. URL: https://www.coursera.org/learn/foundations-data
7. Освітня платформа Coursera – Innovation Management. URL: https://www.coursera.org/learn/innovation-management
8. Освітня платформа Coursera – Introduction to Economic Theories. URL: https://www.coursera.org/learn/intro-economic-theories
9. Освітня платформа Coursera – Introduction to KPIs: Measuring Success in Business. URL: https://www.coursera.org/learn/introduction-to-kpis-measuring-success-in-business
10. Освітня платформа Coursera – Local Economic Development. URL: https://www.coursera.org/learn/local-economic-development
11. Освітня платформа Coursera – Narrative Economics. URL: https://www.coursera.org/learn/narrative-economics
12. Освітня платформа Coursera – Regression Models. URL: https://www.coursera.org/learn/regression-models
13. Освітня платформа Coursera – Reproducible Research. URL: https://www.coursera.org/learn/reproducible-research
14. Освітня платформа Coursera – Supply Chain Digitization: Strategy and Design. URL: https://www.coursera.org/learn/supply-chain-digitization-strategy-and-design
15. Освітня платформа Coursera – System Dynamics. URL: https://www.coursera.org/learn/system-dynamics
16. Освітня платформа Coursera – Trade & Investment: Evidence-Based Policies for Development. URL: https://www.coursera.org/learn/trade-and-investment-policies-for-development
17. Освітня платформа Coursera – Economics – Employment and the Labor Market (US). URL: https://www.coursera.org/learn/economics-employment-and-the-labor-market-us
18. Освітня платформа EdEra – Зелене світло для Землі. URL: https://study.ed-era.com/uk/courses/course/426
19. Освітня платформа EdEra – Курси з медіаграмотності та цифрових навичок (тематичний каталог). URL: https://ed-era.com/course/media-literacy/

20. Освітня платформа EdEra – Соціальне підприємництво та конкурентоспроможність. URL: https://study.ed-era.com/uk/courses/course/309
21. Освітня платформа Prometheus – Основи проєктного менеджменту: Створення та планування проєкту. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/project-management-fundamentals/
22. Освітня платформа Prometheus – Наукова комунікація в цифрову епоху. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/science-communication-digitalera/